

Setkání u cukrové řepy ve Slověči

MEETING OVER SUGAR BEET IN SLOVEČ

Tradiční polní den ve Slověči na Nymbursku se letos konal 25. září. Kromě akce ke sklizni kukuřice zde byl v poloprovozních pokusech prezentován kompletní sortiment odrůd cukrové řepy. Nechyběla ukázka sklizňové techniky firmy Ropa i strojů na předčištění a nakládku řepy. Přítomní mohli navštívit komentované pokusy Řepářského institutu pro Řepářskou komisi TTD, informační stan Tereos TTD a další. Při zahájení oslovil účastníky mj. generální ředitel Tereos TTD, a. s., Ing. Oldřich Reinbergr.

K řepářskému roku 2013

V letošním roce plochy cukrové řepy v České republice přesahovaly 62 tis. ha. Zatímco poslední dva roky cukrovce mimořádně přály, rok 2013 pro ni tak úspěšný nebude. Průměrné výnosy přepočtené na 16% cukernatost se v ČR očekávají kolem 65–70 t.ha⁻¹. Pokles výnosů v porovnání s minulými roky zaznamenávají také pěstitelé v Německu a ve Francii.

Rozdíly mezi oblastmi

Na našem území jsou letos patrné velké rozdíly nejen mezi oblastmi, ale také mezi podniky i jednotlivými pozemky. Jindy úrodné těžké půdy po zamokření dusily kořeny zemědělských plodin včetně cukrovky. Očekávají se nejen velké rozdíly ve výnosech, ale také v cukernatosti.

Další problém do budoucna představuje plánované omezení používání pesticidů. Zákaz používání neonikotinoidů se na cukrovou řepu, jakožto nekvetoucí plodinu, nevztahuje. Do porostů cukrovky se už v současnosti vrací plečkování a toto mechanické odstraňování plevelů bude stále nabývat na významu. Zemědělské podniky se však musejí vybavit kvalitní mechanizací.

Jak uvedl Ing. Alois Jirsák, CSc., z firmy Syngenta Czech, s. r. o., cukrovka prokázala za posledních dvacet let své opodstatnění na našich polích a dostala se na evropskou úroveň pěstování i zpracování. Každoročně výnosy cukrovky stoupají o zhruba 3 %, zatímco u ostatních plodin jen o přibližně 1,5 %.

Po roce 2017, kdy nebude existovat kvótvý systém, se v pěstování cukrovky očekává složitější situace. Vzájemné vztahy pěstitelů s cukrovary jsou však stabilní. Je otázkou, bude-li cukrovka pro pěstitele tak rentabilní jako dosud.

Rozsáhlé pokusy

Prvotním předpokladem dosažení vysokého výnosu je kvalitní odrůda a vysoce klíčivé osivo. Na polním dnu si mohli příchozí prohlédnout množství odrůd cukrovky, měli také možnost porovnat také několik kombinací ošetření porostů.

Sloveč patří k deseti lokalitám, kde má Řepářský institut, spol. s r. o., založeny maloparcelkové pokusy a zkoušení odrůd cukrovky pro Seznam doporučených odrůd. Důraz se klade na odrůdy tolerantní k nematodům. V pokusech se kromě odrůd porovnává také deset variant fungicidní ochrany, různé dávky

dusíkatého hnojení a varianty herbicidních ošetření. V době konání polního dne probíhala ukázka sklizně mapoparcelních pokusů. K tomuto účelu slouží speciální stroj vyrobený na zakázku, který cukrovku z parcelky o 10 m² sklídí, vypere, zváží a rozkrouhá, následuje odeběr vzorku a jeho uschování v mrazicím boxu s tekutým dusíkem.

Množství odrůd

Odrůdové pokusy nabízely přehled sortimentu osivářských firem. Syngenta Czech, s. r. o., představila odrůdy Monsun, SY Marvin, Lucata, HI 1191 (Gospel) a HI 0986 (Malibu). Od letošního roku je nosnou odrůdou firmy odrůda Monsun, která nahradila v této pozici odrůdu Lucata. Úplné novinky představují odrůdy HI 0986 (Malibu), N typu s dobrým zdravotním stavem s odolností k cercosporioze, a HI 1191 (Gospel), N typu, vykazující odolnost k nematodům.

Firma Selgen, a. s., do pokusů zařadila cukrovou i krmnou řepu. Na poli si příchozí měli možnost prohlédnout odrůdy cukrovky Courlis, Danube, Narcos, Oceanite, Perruche a jednoklíčkové odrůdy krmné řepy Monro, Ribambelle a Cagnotte.

Novinku letošního roku představuje odrůda Courlis, N typu, která je vhodná už pro první sklizně. Další novinku roku 2013 Oceanite, NC typu, lze využít pro celé sklizňové období. Nová odrůda Perruche, NV typu, která má být letos v ČR registrována, vykazuje odolnost k háďátkům.

Pěstování krmné řepy je v současnosti spíše okrajovou záležitostí, ale přesto mají pěstitelé k dispozici výkonné jednoklíčkové odrůdy. Pěkné červené bulvy má osvědčená odrůda Monro s dobrou skladovatelností. Nová odrůda krmné řepy Ribambelle s červenými bulvami je rezistentní k rizománii. Rezistenci vůči rizománii vykazuje i nová odrůda polocukrovky Cagnotte, která má žluté bulvy.

Pestrý sortiment

Z nabídky SESVanderHave International B. V., si účastníci polního dne mohli prohlédnout odrůdy Alpaca, Amulet, Expert, Hercules, Pohoda, Raptor, MK-3014 (Drake) a SR-649 (Caliber). Nová univerzální odrůda MK-3014 (Drake), nacházející se ve třetím roce registračních zkoušek, poskytuje vyrovnaný výnos a cukernatost, je adaptibilní a hodí se pro střední termíny sklizně. Další novinka, odrůda SR-649 (Caliber), je v registračních zkouškách vysoce výnosná, a tak by mohla být registrována už po dvou letech.

K novým odrůdám patří odrůda Amulet s vynikající cukernatostí, vhodná pro velmi ranou až pozdější sklizeň, vůči cercosporie odolná odrůda Alpaca, určená pro střední až pozdní termín sklizně, a výnosná odrůda Hercules, vhodná pro střední až pozdní sklizeň.

Z nabídky společnosti Maribo Seed International byly k vidění odrůdy Gallant, SY Apel, Gregorius, Harley, Imperial,

Obr. 1. Na poli byl k vidění sortiment odrůd všech dodavatelů

Obr. 2. Na polním dnu nechyběly ukázky práce sklizňové a manipulační techniky

Obr. 3. V době konání polního dne probíhala sklizeň maloparcelkových pokusů

Poseidon, Xanadu, Varios a MA 4027 (Neutrino). Nosná odrůda firmy, SY Apel s tolerancí k cercosporióze, poskytuje vysoké výnosy při vyvážené cukernatosti a je vhodná pro střední až pozdní termíny sklizně.

Vysoce cukernatá antinematodní odrůda Gregorius, NC typu, se řadí k letošním novinkám. Odrůda Harley, NC typu s tolerancí k cercosporióze, určená pro střední až pozdní termíny sklizně, letos absolvuje čtvrtý rok registračních zkoušek. Ve druhém roce zkoušek se nachází odrůda MA 4027 (Neutrino) s odolností vůči hádátkům, která je vhodná pro střední až pozdní sklizeň.

Do různých podmínek

K odrůdám firmy Strube ČR, spol. s r. o., patří Victor, Caruso, Gellert, Charly, Presley a ST 12237 (Hynek). Nová plastická odrůda Presley se hodí pro střední až pozdní sklizeň. Přízpůsobivá k podmínkám pěstování je nová odrůda Gellert, kterou lze využít pro všechny termíny sklizně.

Firma KWS Osiva, s. r. o., měla v pokusech zařazené prověřené odrůdy Kiringa KWS, Labonita KWS, Talenta KWS, antinematodní Vitalina KWS a Panorama KWS. K letošním novinkám patří odrůdy Primavera KWS a Terranova KWS a ve zkouškách se nachází novinka 2K326.

Nová odrůda Panorama KWS s odolností k hádátkům je určena pro všechny sklizňové termíny. Novinka Primavera KWS s tolerancí k cercosporióze je vhodná do všech pěstitelských podmínek. Další novinka, odrůda Terranova KWS, se může při dobrém fungicidním ošetření uplatnit při velmi pozdní sklizni.

*text a foto Hana Honsová
ČZU v Praze*

Obr. 4. Ing. Jiří Sobota, ředitel ZS Sloveč, a. s.

